

УДК 330.341

JEL Classification: M31

Аркадій Губерник

Одеський національний економічний університет,
вул. Преображенська, 8, м. Одеса, 65082, Україна
к.е.н., доц., кафедра маркетингу

СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ ТЕХНОПАРКІВ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

Анотація. Розглядаються питання, що стосуються діяльності таких науково-освітніх-промислових комплексів, як технопарки. Досліджується досвід функціонування технопарків і тенденції їх розвитку в найбільш розвинених країнах світу. Детально розглянуті місії, особливості спеціалізації, перспективні проекти і напрями розвитку технопарків півдня України. Вивчений досвід формування «Технопарку Хемо-Поль», пріоритетним напрямом якого є впровадження у виробництво продуктів малотоннажної хімії (МТХ) і конкурентоздатних матеріалів, а також розробка новітніх хімічних технологій. Також досліджуються перспективи формування агропарку «Текстиль» (м. Херсон) – до пріоритетних напрямів розвитку парку відноситься: нові технології глибокої переробки сировини для текстильної і легкої промисловості; розробка технологій і дослідницьке виробництво конкурентоздатних текстильних матеріалів нового асортименту, у тому числі спеціального призначення і так далі. Визначені проблеми формування і розвитку технопарків як елементу інноваційної інфраструктури виробництва в сучасних кризових умовах України.

Ключові слова: технопарк, інноваційна інфраструктура, державна підтримка, південь України.

Аркадій Губерник

СПЕЦИФІКА ФОРМИРОВАНИЯ ТЕХНОПАРКОВ НА ЮГЕ УКРАИНЫ

Аннотация. Рассматриваются вопросы, касающиеся деятельности таких научно-образовательно-промышленных комплексов как технопарки. Исследуется опыт функционирования технопарков и тенденции их развития в наиболее развитых странах мира. Подробно рассмотрены миссии, особенности специализации, перспективные проекты и направления развития технопарков юга Украины. Изучен опыт формирования «Технопарка Хемо-Поль», приоритетным направлением которого является внедрение в производство продуктов малотоннажной химии (МТХ) и конкурентоспособных материалов, а также разработка новейших химических технологий. Также исследуются перспективы формирования агропарка «Текстиль» (г. Херсон) – к приоритетным направлениям развития парка относится: новые технологии глубокой переработки сырья для текстильной и легкой промышленности; разработка технологий и исследовательское производство конкурентоспособных текстильных материалов нового ассортимента, в том числе специального назначения и т.д. Определены проблемы формирования и развития

технопарков как элемента инновационной инфраструктуры производства в современных кризисных условиях Украины.

Ключевые слова: технопарк, инновационная инфраструктура, государственная поддержка, юг Украины.

Arkadiy Gubernyk

Odessa National Economic University,
8, Preobrazhenska str., Odessa, 65082 Ukraine
Ph.D., Assoc. Prof., Department of Marketing

SPECIFICATION OF TECHNOPARKS FORMATION IN THE SOUTH OF UKRAINE

Abstract. *The issues concerning the activities of such scientific and educational-industrial complexes as technoparks has been discussed in this article. The experience of the industrial parks and development trends in the developed countries of the world have been studied. The mission, particularly specialization, long-term projects and directions of the development of industrial parks in the south of Ukraine has been considered in details. The experience of formation of "Technopark Chemo-Pol", the priority of which is the introduction of small-scale production of chemicals and connected materials and the development of new chemical technologies have been discussed. It also research the prospects of Agropark "Textiles" (Kherson) formation – the priority areas of the park included: new technologies of deep processing of raw materials for textile and light industry; development of technologies and production of competitive research of the new range of textiles, including specific purposes, etc. The problem of the formation and development of technology parks as part of an innovative infrastructure of production in modern crisis conditions in Ukraine has been identified.*

Keywords: *technopark, innovation infrastructure, government support, south of Ukraine.*

Забезпечення економічного зростання в сучасних умовах потребує створення відповідних механізмів і форм, стимулюючих інноваційну діяльність та впровадження її результатів у господарську практику. Досвід розвинених країн останніх десятиліть свідчить про ефективність такої форми як наукові і технологічні парки. Результати їх діяльності, як елементів інноваційної інфраструктури, показали можливість стимулювання розвитку державного сектора науки і виробництва, малого та середнього інноваційного підприємництва на конкурентній основі.

Одним з аспектів формування інноваційної інфраструктури в державі є здійснення ефективної і гнучкої регіональної економічної політики, яка з одного боку повинна враховувати загальнодержавні інтереси, а з іншого – свої власні: потреби реалізації актуальних регіональних соціально-економічних і науково-технічних цілей та наявності відповідних регіонального потенціалу [2].

У сучасних умовах важливо аналізувати досвід тих регіонів України, які намагаються обґрунтувати перспективи інфраструктурного облаштування своїх територій, зокрема півдня України. Актуальними є питання формування технопарків і проблеми, пов'язані з їх ефективним функціонуванням. Останні привертають особливу увагу в питаннях поживлення економіки і надання їй інноваційного імпульсу.

Розвиток технопарків після Другої світової війни в США, Великобританії, Німеччини, Фінляндії показав високу ефективність таких господарсько-територіальних утворень у формуванні інноваційної інфраструктури та скорочення часу впровадження нових наукових розробок у виробництво [4]. Новітня історія підтвердила цінність подібного досвіду в стрімкому інноваційному прориву в еліту світової економіки таких країн як Китай та Індія. У

XXI сторіччі досвід зарубіжних країн показує високу ефективність індустріальних парків, що підтверджується їх великою кількістю: у США зараз діє 400 таких парків, в Чехії – близько 140, у Польщі – понад 60, в Туреччині – 262. У В'єтнамі, де створено близько 200 індустріальних парків, на них припадає 25% ВВП і 40% залучених інвестицій.[7, с. 60].

Історія розвитку технопарків в Україні за останні 20 років показує складність процесу організації та ефективного становлення таких науково-освітньо-промислових комплексів. Динаміка і трансформація соціально-економічних умов країни, вимагає сучасного переосмислення існуючого положення технопарків, виявлення проблем, пов'язаних з їх формуванням і діяльністю на державному і регіональному рівні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню технопарків, як форми інноваційної інфраструктури, в тому числі на регіональному рівні, як принципово нових господарсько-територіальних утворень в Україні, їх особливостям та перспективам розвитку приділялася велика увага в офіційних документах і наукових виданнях. Дані проблеми висвітлювалися в роботах Макарова В. Л., Геєця В. М., Кінаха, В.П., Семиноженка В. П., Гретченко А. А., Іванової І. С., Логачова В. А., Мазур А. А., Осокіної Н. В., Романець І.В. та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Трансформаційні процеси, пов'язані з переходом до постіндустріального суспільства, а останнім часом, на думку багатьох економістів-теоретиків, до неоіндустріального суспільства вимагають нового осмислення того, що відбувається. Однією з основних причин гальмування процесу формування та реалізації інноваційної моделі економічного розвитку в Україні є нерозвиненість системного функціонування наукової та інноваційної виробничої сфери на регіональному рівні. Необхідний аналіз проблем формування та діяльності технопарків, як базової одиниці в регіональній інноваційній інфраструктурі, шляхів динамічної і ефективної реалізації взаємодії в ланцюжку наука – виробництво – підприємництво. Особливої актуальності дана задача набуває на півдні України, де зосереджений значний науковий і виробничий потенціал, який недостатньо часто використовується в останні роки. У той же час вже зроблені перші кроки з організації технопарків.

Метою статті є дослідження проблем формування та функціонування технопарків на півдні України в кризових умовах другого десятиліття XXI століття.

Виклад основного матеріалу. Сучасна статистика переконливо демонструє ситуацію, за якої економіка України терміново потребує модернізації. Інноваційна діяльність є одним з найважливіших системних факторів, які при правильному використанні можуть дозволити вийти з сучасної кризової ситуації і забезпечити національну безпеку держави. І в зв'язку з цим активізація інноваційної діяльності набуває особливого значення[1].

Показовим у даному контексті є індекс глобальної конкурентоспроможності (The Global Competitiveness Index). Він являє собою глобальне дослідження і рейтинг країн світу за 113 змінним, які його супроводжують та детально характеризують конкурентоспроможність країни [3]. Згідно з цим рейтингом за 2014-2015 роки серед 144 країн за показником економічної конкурентоспроможності Україна займає 76 в місце та її індекс становить 4,1, що нижче за показник таких держав як Естонія – 4,7, Коста-Ріка – 4,4, Руанда – 4,3 [8]

В Україні перші технопарки з'явилися в 2000 році як структури, завданням яких є об'єднання наукових досліджень, розробок нових технологій з впровадженням у виробництво і випуск конкурентоспроможної на внутрішньому і зовнішньому ринках високотехнологічної продукції. Передбачена законами "Про інноваційну діяльність", "Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків", прийняті Верховною Радою в 1999 і 2000 роках, державна підтримка інновацій, створення технопарків, бізнес-інкубаторів та інших інноваційних структур вже в 2003-2004 роках дозволила істотно поліпшити ситуацію в цій сфері [5, 6]. Але, на жаль, внаслідок змін законодавства, а також внаслідок широкої політичної кампанії витіснення технопарків з економічного та суспільного життя країни, умови їх діяльності різко погіршилися. У березні 2006 року

економічні статті в законі про технопарки були частково відновлені, але їх практичне виконання не було забезпечено [7, с. 112].

Тим не менш, привабливість ідеї організації технопарку і достатній інтелектуальний та ресурсний потенціал, дозволив створити на півдні України два технологічних парки: «Технопарк «Хемо-Поль»(м. Одеса, с. Червонознам'янка) і парк «Текстиль»(м. Херсон).

Охарактеризуємо їх основний напрямок і особливості як технопарків.

«Технопарк «Хемо-Поль»[11].

Технологічний парк «Хемо-Поль» створений на базі Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України і підприємства з випуску товарів побутової хімії ЗАТ «АВС Кемікалс Індастрі» за ініціативою багатовекторної виробничо-комерційної та транспортно-логістичної корпорації «Глобал АВС». Являє собою інноваційну структуру у вигляді групи юридичних осіб, що діють без створення юридичної особи на основі Договору про спільну діяльність (відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 29.11.2006 р № 1657). Засновниками ТОВ «Технопарк Хемо-Поль» є чотири одеських і чотири київських НДІ, в тому числі Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії, Інститут хімії високомолекулярних сполук, ДУ «Інститут харчової біотехнології та геноміки», Фізико-хімічний інститут ім. А.В. Богатського НАН України, а також Одеська регіональна Торгово-промислова палата. Усі пропонувані для реалізації проекти проходять серйозну експертну оцінку у створеній при технопарку науково-технічній раді.

Місія парку.

- Сприяння інноваційному шляху розвитку Одеського регіону і країни в цілому.
- Енергозбереження та альтернативна енергетика.
- Підвищення інноваційної активності та інвестиційної привабливості малотоннажної хімії та інших пріоритетних напрямків Технопарку.

Унікальність і перспективність технопарку «Хемо-Поль» визначається тим, що це перший технопарк в Україні, пріоритетним напрямком якого є впровадження у виробництво продуктів малотоннажної хімії (МТХ) і конкурентоспроможних матеріалів, а також розробка нових хімічних технологій. На жаль, в Україні цей напрям не тільки не розвивається, але навіть істотно скоротився за останні 10-15 років, тому стратегічна мета діяльності Технопарку «Хемо-поль» – створення ринку продукції вітчизняної малотоннажної хімії в Україні, інтеграція його в глобальний міжнародний простір.

Важливою основою для досягнення цієї мети є те, що в числі засновників Технопарку – ряд інститутів Національної академії Наук і галузеві інститути, які мають досвід в організації виробництва конкурентоспроможної продукції малотоннажної хімії, кадрове забезпечення та технологічне обладнання сучасного хімічного виробництва ЗАТ «АВС Кемікалс Індастрі», комерційний досвід, зв'язки і бази даних Торгово-промислової палати України.

До пріоритетних напрямів розвитку парку належить:

- виробництво хімічних і біологічних речовин для побуту, захисту здоров'я, сільського господарства, захисту навколишнього природного середовища, енергоносіїв на основі поновлюваної рослинної сировини;
- розробка хімічних добавок і компонентів для промисловості, транспорту, будівельної промисловості;
- розробка і виробництво компонентів складних матеріалів зі спеціальними властивостями.

Сьогодні у Технопарку зареєстровані унікальні та інноваційні проекти, які можуть дати значний поштовх економіці регіону і в цілому країні:

- Нові матеріали і технологія холодного покриття труб
- Виробництво БАВ лецитину
- Виробництво імунобіологічних препаратів
- Виробництво інфузійних розчинів
- Виробництво лікувальних пов'язок на основі ферментних препаратів

- Виробництво фармакологічного засобу Теобон
- Виробництво офтальмологічних плівок на основі ферментних препаратів для лікування опіків та інших пошкоджень органів зору
- Виробництво полімерно-деревинних і піщано-полімерних матеріалів
- Виробництво препарату ферроглюкин
- Виробництво пробіотиків
- Виробництво Сульфокарбатіона-К
- Виробництво хімічних джерел струму

Пропоновані проекти неодноразово представлялися громадськості, на спеціалізованих промислових форумах і виставках. У перспективі – плани створення на базі технопарку, спільно з ОНУ ім. І.І. Мечникова, академмістечка з дослідницькими лабораторіями, житловими будинками для студентів і викладачів, а також біомедичного концерну з п'яти фабрик по виробництву плазми крові, інсулінів, таблетованих препаратів, ін'єкційних розчинів і мазей.

Однак у зв'язку з кризою в економіці України, з 2013 року роботи по організації «Технопарку Хемо-Поль» заморозили.

Парк "Текстиль" (м. Херсон) [10].

Технологічний парк Текстиль – група юридичних осіб, що діють на підставі договору про спільну діяльність, створений на базі Херсонського національного технічного університету Міністерства освіти і науки України як провідного наукового центру в галузі текстильної та легкої промисловості.

Сфера наукової діяльності університету поширилася на такі важливі галузі науки, як біотехнологія, розробка наукових основ та технологій їх використання в текстильній, хімічній, харчовій промисловості та агропромисловому господарстві.

До пріоритетних напрямів розвитку парку належить:

- нові технології глибокої переробки сировини для текстильної та легкої промисловості;
- розробка технологій та дослідне виробництво конкурентоспроможних текстильних матеріалів нового асортименту, в тому числі спеціального призначення;
- створення універсального обладнання, модульних комплексів як основи високотехнологічного оновлення підприємств текстильної та легкої промисловості;
- автоматизація та комп'ютеризація систем управління і контролю технологічних процесів в текстильній та легкій промисловості;
- наукові дослідження з найважливіших проблем легкої та текстильної промисловості;
- удосконалення хімічних технологій обробки текстильних матеріалів;
- розробка препаратів і технологій застосування текстильно-допоміжних речовин та барвників для потреб легкої та текстильної промисловості;
- біотехнології в текстильній та легкій промисловості;
- удосконалення хімічних технологій обробки текстильних матеріалів.

На сьогодні в рамках діяльності ТП «Текстиль» передбачено реалізацію IV Програм діяльності, що включають 16 інноваційно-інвестиційних проектів, робота по яких буде проводитись поетапно. На першому етапі будуть реалізовані проекти, спрямовані на створення вітчизняної сировинної бази для текстильної промисловості, впровадження інноваційних технологій глибокої переробки сировини і випуск на їх основі готової продукції.

Першочергові проекти ТП «Текстиль»:

- комплексна програма, що включає повний цикл виробництва та переробки вовняного волокна: збільшення поголів'я племянних тонкорунних овець асканійської породи до випуску готової продукції;
- відродження виробництва бавовнику на основі нових скоростиглих сортів;
- виробництво та переробка льоноволокна та інших луб'яних волокон;
- створення шовкової підгалузі;

– виробництво вітчизняних барвників і текстильно-допоміжних речовин.

Таким чином, очевидні серйозні науково-технічні проекти – технопарки, які могли б пожвавити економіку півдня України і створити первісну основу інноваційної інфраструктури регіону. Однак створення та організація технопарків стикається з серйозними проблемами. Сьогоднішня ситуація ставить питання про аналіз помилок, які призвели до згорання технопарків або неможливості їх функціонування як в умовах держави, так і на регіональному рівні. На думку більшості аналітиків, якщо найближчим часом не буде прийнято кардинальних заходів щодо нормалізації роботи технопарків, вдосконалення нормативно-законодавчого регулювання їх діяльності та наведення порядку в практиці роботи відповідних державних органів, то технопарки – ці єдині в країні інноваційні структури, які реально працювали, – припинять своє існування. У загальному вигляді головні проблеми можна охарактеризувати наступним чином:

1. У країні відсутній стратегічний контролінг системи технопарків, а саме – підтримка їх стратегічного управління, забезпечення взаємодії планування і контролю на стратегічному рівні, забезпечення на державному рівні якісною та своєчасною інформацією, достатньою для прийняття зважених управлінських рішень. У зв'язку з цим існує гостра необхідність детально дослідити роботу українських технопарків, їх переваги та недоліки, визначити й економічно обґрунтувати варіанти їх подальшого розвитку та взаємовідносин з державою. Аналітики вказують, що нинішні проблеми технопарків – це не результат сьогоднішньої фінансової і політичної кризи, це результат нехтування державою науково-технічної та інноваційної сфери, яка накопичувалася роками [7, с.75].

2. Недосконалість інституційної основи ефективного функціонування таких господарсько-територіальних утворень як технопарки. Існуюче правове регулювання має значні суперечності, вимагає забезпечення узгодженості прав учасників процесу, та відповідності нинішнім реаліям економічної та політичної ситуації в країні.

На головні помилки в законодавчій основі системи технопарків вказує Соловйов В.П. [9, с.19]: «... якщо мати на увазі підтримку масового характеру інноваційної діяльності, то значною мірою це можна пояснити помилковим вибором основних об'єктів інвестування. Такими об'єктами були визначені «інноваційні проекти». В Україні не існує законодавчого регламенту щодо структури, форми та змісту інвестиційних проектів, на відміну від регламентації діяльності підприємств та адміністративних територій. Це означає, що підприємства та адміністративні території можуть бути відносно стабільними автономними суб'єктами економічної діяльності, а інвестиційні проекти – не можуть, оскільки, проект – всього лише керівництво до дії. Наступною фатальною помилкою було визнання за технопарком як права, так і, по суті, обов'язків займатися комерційною діяльністю. Про це свідчить, зокрема, надання технопарку пільг з податків на прибуток і на додану вартість. Насправді технопарки повинні всього лише сприяти налагодженню понятійного інтерфейсу між тими, хто в змозі запропонувати нововведення, і тими, кому ці нововведення можуть бути цікаві (щоб їх використовувати або щоб не дати ними скористатися конкурентам)».

3. Нестабільна фінансова підтримка, більшість дієвих форм економічної підтримки скасовані. Державна фінансова підтримка законодавчо не передбачена на організацію та функціонування самого ТП. Разом з тим, досвід усіх країн, успішно інтегруючих технопарки в інноваційну складову економіки країни, показує обов'язкове державне фінансування даних структур. Ще в 1996 році китайські лідери зазначали, що створення технопарків стало найбільшим досягненням розвитку високих технологій Китаю в ХХ столітті [9, с. 59]. З розумінням важливої ролі технопарків в країнах, які успішно розвиваються, на державному рівні піклуються про введення спеціальних фінансових режимів сприяння технопаркам. Це – податкові та митні пільги, кредити на пільгових умовах, цільове фінансування окремих інноваційних розробок, державне замовлення на інноваційну продукцію і т.д. При наявності такої підтримки з боку держави технологічні парки забезпечують створення нових робочих місць, розвиток високорентабельних видів бізнесу і наповнення національних ринків

наукомісткою технологічною продукцією. У більшості випадків держава є найбільш значущим інвестором, що дає можливість серйозного фінансування і, в свою чергу, дозволяє підтримувати конкурентоспроможність держави в різних галузях промисловості. Крім того, технопарки сприяють присутності конкурентоспроможної продукції цих країн на світових ринках товарів і послуг.

Важливою складовою фінансових ресурсів парку можуть стати інвестиції та венчурний капітал, які здійснюють фінансування венчурних проектів та інноваційних наукових досліджень. Причиною такої тісної співпраці наукових парків та венчурних фондів за кордоном є відносна впевненість останніх в реалізованості проектів і створенні сприятливих умов для них з боку держави. Випадки фінансування вітчизняних проектів наукових і технологічних парків венчурними та інвестиційними фондами дуже рідкісні. В Україні існує невизначеність державної підтримки та непривабливість науково-технологічного розвитку для інвесторів, особливо останні роки.

4. Відсутність єдиного понятійного апарату і, як наслідок, різночитання у змісті поняття «технологічний парк». В Україні не робиться навіть спроби розглянути з єдиної точки зору, в тому числі в правовому аспекті, такі інноваційні структури, як технологічні парки, наукові парки, індустріальні (грюндерські) парки, бізнес-інкубатори, інноваційні центри, кластерні об'єднання, технологічні платформи. Це призводить до юридичних і організаційних непорозумінь та бар'єрів, збільшує ризики діяльності. При опрацюванні цього питання необхідно враховувати особливості поточного моменту, національну та регіональну специфіку економічного розвитку в Україні та можливості створення інноваційних господарсько-територіальних утворень як діючих елементів сучасної інноваційної інфраструктури.

Важливо також розуміти, що в світі існує, визнана Міжнародною асоціацією наукових парків (IIPR), тенденція зміни формату функціонування наукових і технологічних парків. Трансформація понять та їх утримання у відповідності з науково-технічним прогресом, який бурхливо розвивався в ХХІ столітті, та інформаційно-комунікаційними технологіями, форм існування та інструментів взаємодії учасників процесу, відбувається кожні 15-20 років. У зв'язку з цим слід докорінно міняти концептуальні засади створення та функціонування технологічних парків в Україні з урахуванням світового та накопиченого національного досвіду, змінювати вектор їх розвитку, налаштовуючи його на світові тенденції даного процесу.

5. Недостатня маркетингова діяльність, як держави, так і самих технопарків. Практично відсутня інформація про діяльність технопарків, про послуги, які вони пропонують, про труднощі, які вони відчувають і необхідної допомоги з боку маркетингових агенств та можливі варіанти інвестування інноваційних проектів. Необхідна грамотна маркетингова діяльність технопарків по створенню та просуванню своїх послуг з метою прискорення комерціалізації інновацій. Як і для будь-якого підприємства в ринковому середовищі, маркетинг технопарків передбачає:

- вивчення особливостей маркетингового середовища даного територіально-господарського утворення, у тому числі макро- і мікроринкового середовища;
- формування маркетингової системи інформації даного технопарку; проведення систематичних маркетингових досліджень по динаміці і тенденціям попиту і пропозиції на ринку пропонованих технопарком послуг;
- сегментування ринку і вибір своїх ринкових ніш: визначення своєї цільової аудиторії; за допомогою маркетингових досліджень розуміння поведінки споживачів для їх ефективного пропозиції і реалізації; позиціонування технопарку на локальному, державному та міжнародному ринку інноваційних продуктів і послуг;
- маркетингове стратегічне планування: дослідження конкурентного середовища та оцінка своїх конкурентних переваг, вибір стратегії розвитку і складання плану;
- розробка комплексу маркетингу: товарної, цінової, комунікативної політики і політики розподілу продукції і послуг технопарку;

– маркетинговий контроль і аудит діяльності технопарку, перевірка отриманих результатів і коригування з тактичними планами маркетингової діяльності.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Діяльність таких нових господарсько-територіальних утворень як технопарки, вимагає пильної уваги. Зарубіжний досвід показує, що вони можуть суттєво впливати на формування інноваційної інфраструктури на різних ієрархічних рівнях. У сучасній економіці України існують бар'єри, що перешкоджають розвитку мережі технопарків. Для їх подолання потрібно, перш за все, осмислення проблем, пов'язаних з формуванням і ефективним функціонуванням технопарків в сучасній соціально-економічній ситуації.

Використана література:

1. Charles W. Understanding research, science and technology parks: global best practices. Washington: The national academic press, 2014, pp. 10-60 p.
2. Goegl H.-J., Schedler C. Knowledge loves company, Successful models of Cooperation between Universities and Companies in Europe, Landschaft des Wissens, 2009, ISBN 978 – 0 -230 – 57586 – 8.
3. The Global Competitiveness Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.weforum.org/issues/global-competitiveness>
4. The International Association of Science Parks and areas of innovation <http://www.iasp.ws>.
5. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» та інших законів України» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Закон від 12.01.2006 № 3333-ГУ: за станом на 01 червня 2012 р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3333-15>.
6. Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» [Електронний ресурс]. Верховна Рада України. Закон від 16.07.1999 № 991-XIV: поточна редакція за станом на 05 груд. 2012 р. / – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/991-14>.
7. Мазур А. А. Технологічні парки України / А. А. Мазур, С. В. Пустовойт //Наука та інновації. 2013. – Т.9. – №3. – С. 59-72.
8. Романец І.В. Удосконалення національної моделі технологічних парків України / І.В. Романец //Регіональна бізнес-економіка та управління. 2013.– № 3 (39).– С.31-38
9. Солов'йов В.П. Технологічні парки в Україні: від вихідної концепції – до реальної практики / В.П. Солов'йов // Наука та наукознавство. 2014.– № 1.– с.15-20.
10. Технопарк «Текстиль» [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://technopark2007.at.ua>
11. Технопарк "Хемо-Поль" [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://chemopol.com.ua/innovative-structure/technopark-hemopol/>

REFERENCES

1. Charles W. *Understanding research, science and technology parks: global best practices*. Washington: The national academic press, 2014, pp. 10-60 p.
2. Goegl H.-J., Schedler C. *Knowledge loves company, Successful models of Cooperation between Universities and Companies in Europe*, Landschaft des Wissens, 2009, ISBN 978 – 0 -230 – 57586 – 8.
3. *The Global Competitiveness Report*, available at: <http://www.weforum.org/issues/global-competitiveness>
4. The International Association of Science Parks and areas of innovation, available at: <http://www.iasp.ws>.
5. The Law of Ukraine "On Amendments to the Law of Ukraine" On Special Regime of Innovation Activity of Technological Parks "and other laws of Ukraine" [*Zakon Ukrayiny «Pro vnesennya zmin do Zakonu Ukrayiny «Pro spetsial'nyy rezhym innovatsiynoyi diyal'nosti tekhnolohichnykh parkiv» ta inshykh zakoniv Ukrayiny»*]. Verkhovna Rada Ukrayiny. Zakon vid 12.01.2006 # 3333-HU: za stanom na 01 chervnya 2012 r., available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3333-15>.
6. Law of Ukraine "On Special Regime of Innovation Activity of Technological Parks" [*Zakon Ukrayiny «Pro spetsial'nyy rezhym innovatsiynoyi diyal'nosti tekhnolohichnykh parkiv»*]. Verkhovna Rada Ukrayiny. Zakon vid 16.07.1999 # 991-XIV: potochna redaktsiya za stanom na 05 hrud. 2012 r., available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/991-14>.
7. Mazur A. A., Pustovoyt S. V. Technological Parks of Ukraine [Tekhnolohichni parky Ukrayiny]. *Nauka ta innovatsiyi - Science and Innovation*, 2013, Vol. 9, No.3, pp. 59-72.
8. Romanets I.V. Improving national model of technology parks Ukraine [Udoskonalennya natsional'noyi modeli tekhnolohichnykh parkiv Ukrayiny]. *Rehional'na biznes-ekonomika ta upravlinnya – Regional Business Economics and Management*, 2013, No. 3 (39), pp. 31-38.

9. Solov'yov V.P. Technology parks in Ukraine from the original concept - to the real practice [Tekhnolohichni parky v Ukrayini: vid vykhidnoyi kontseptsyi – do real'noyi praktyky]. Nauka ta naukoznavstvo – Science and science research, 2014, No. 1, pp. 15-20.
10. Technopark "Textile" [Tekhnopark «Tekstyl'»], available at: <http://technopark2007.at.ua>.
11. Technopark "Chemo-Pol" [Tekhnopark "Khemo-Pol"]. available at: <http://chemopol.com.ua/innovative-structure/technopark-hemopol>

Received: March, 2015

1st Revision: April, 2014

Accepted: April, 2014

